

Trestné konanie pred súdom I. stupňa

JUDr. František Mozner

Pezinok, 29. októbra 2019

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 1 TP)

Trestné konanie pred súdom možno vykonať len na podklade:

- obžaloby (§ 234 TP)
- návrhu na schválenie DoVaT (§ 233 TP)
- návrhu na uloženie ochranného opatrenia (§ 236 TP)

V prípade niektorého z trestných činov uvedených v § 211 ods. 1 TP je však podanie obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT podmienené súhlasom poškodeného s trestným stíhaním obvineného.

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 1 TP)

- podaním obžaloby, resp. návrhu na schválenie dohody o vine a treste končí prípravné konanie (§ 10 ods. 15 TP)
- OČTK (§ 10 ods. 1 TP) nie sú ďalej oprávnené o veci rozhodnúť
- vec prechádza na súd, ktorý samostatne rozhoduje všetky otázky súvisiace s ďalším konaním, a je povinný, nečakajúc na ďalšie návrhy, urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia upravené TP, ktoré sú potrebné na skončenie veci (§ 238 ods. 2 TP)
- prokurátor však môže aj po podaní obžaloby uložiť policajtovi zabezpečiť dôkaz, ktorý potrebuje vykonať v konaní pred súdom (§ 234 ods. 4 TP)

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 1 TP)

- prokurátor určuje skutok, ktorý bude predmetom súdneho konania
- súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu (§ 278 ods. 1 TP) a je povinný prejednať ho a rozhodnúť v celej jeho šírke (R 41/1972).
- súd však nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 1 TP)

- v prípade návrhu na schválenie DoVaT je však súd pri jej schvaľovaní viazaný v nej uvedeným (dohodnutým) skutkom a jeho právnou kvalifikáciou a tieto nemôže sám zmeniť (§ 334 ods. 1 TP).

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 1 TP)

- prejavom obžalovacej zásady je aj dispozičné oprávnenie prokurátora s obžalobou a návrhom na schválenie dohody o vine a treste
- prokurátor môže vziať obžalobu späť až do začatia hlavného pojednávania a návrh na schválenie dohody o vine a treste do začatia verejného zasadnutia nariadeného na jeho prejednanie
- pri predbežnom prejednaní obžaloby a tiež po začatí hlavného pojednávania pred prednesením obžaloby (§ 255 ods. 3, § 256 TP) môže prokurátor navrhnúť vrátenie veci na konanie o dohode o vine a treste, ak sa on i obvinený zhodne vyjadria, že chcú o takejto dohode konať (§ 243 ods. 5 TP)

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 1 TP)

- prokurátor môže požiadať o vrátenie veci na došetrenie, ak počas hlavného pojednávania vyjde najavo, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom a ktorý je potrebné prejednať spoločne (§ 279 TP)
- osobitným prípadom dispozičného oprávnenia prokurátora je ustúpenie od obžaloby, ktoré nemá za následok vrátenie veci do prípravného konania, ale oslobodenie spod obžaloby (§ 239 ods. 2 TP).

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 2 TP)

V tomto ustanovení sa zdôrazňuje samostatné postavenie prokurátora ako strany trestného konania pred súdom, čo však neznamená, že by snád' pri podaní a zastupovaní obžaloby a návrhu na schválenie DoVaT mohol postupovať svojvoľne.

Naopak je povinný:

- spravovať sa zákonom a svojim vnútorným presvedčením, ktoré musí byť založené na starostlivom uvážení všetkých dôkazov a okolností prípadu,

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 2 TP)

- postupovať predovšetkým v súlade so základnými zásadami trestného konania, hlavne zásadami legality, oficiality, ale tiež vyhľadávacou zásadou, v zmysle ktorej je povinný s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávať dôkazy tak, aby umožnil súdu spravodlivé rozhodnutie (§ 2 ods. 5, ods. 6, ods. 10 TP).

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 2 TP)

Zo samostatného postavenia prokurátora zároveň vyplýva, že súd nemôže žiadnym spôsobom zasahovať do jeho práva ako verejného žalobcu. Nemôže preto postupom podľa § 241 ods. 1 písm. f) TP, resp. podľa § 244 ods. 1 písm. h) TP, nútiť prokurátora, aby podal obžalobu na ďalšie osoby alebo pre ďalšie skutky (R 53/1990).

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 3 TP)

- týmto ustanovením sa v trestnom konaní vykonáva čl. 142 ods. 2, veta prvá ústavy, podľa ktorého súdy rozhodujú v senátoch, ak zákon neustanoví, že vo veci rozhoduje jediný sudca
- podľa § 2 ods. 16 TP rozhoduje v trestnom konaní pred súdom senát, samosudca alebo sudca pre prípravné konanie. Predseda senátu, samosudca alebo sudca pre prípravné konanie rozhodujú sami, ak to zákon výslovne ustanovuje.

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 3 TP)

Sudca pre prípravné konanie rozhoduje vo veci samej vtedy, ak bola obžaloba podaná v rámci tzv. zrýchleného skráteneho vyšetrovania upraveného v § 204 ods. 1 TP.

- koná a rozhoduje o prečinoch, za ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, za predpokladu, že
- prokurátor osobu, ktorá bola zadržaná ako podozrivá pri páchaní takéhoto prečinu, bezprostredne po ňom alebo po tom, čo odpadla prekážka jej bezprostredného zadržania najviac do 24 hodín po jeho spáchaní, neprepustí na slobodu, ale najneskôr do 48 hodín od zadržania ju odovzdá súdu, ktorému tiež podá obžalobu spolu so spisom

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 3 TP)

Sudca pre prípravné konanie je v takom prípade povinný najneskôr do 48 hodín od prevzatia obvineného tohto vypočítať a

- buď určiť termín vykonania hlavného pojednávania (spravidla do pätnástich pracovných dní od podania obžaloby), ak vec nevybaví trestným rozkazom alebo neurobí niektoré z rozhodnutí podľa § 241 ods. 1 písm. a) až g) TP, alebo,
- ak to okolnosti prípadu umožňujú, bezprostredne po výsluchu obvineného vykonať s jeho súhlasom hlavné pojednávanie,
- alebo rozhodnúť o návrhu na vzatie do väzby, ak prokurátor taký návrh podal [§ 348 ods. 1 písm. a) až c) TP].

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 3 TP)

Samosudca koná a rozhoduje o prečinoch a zločinoch, okrem obzvlášť závažných zločinov, za ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov, ak tento zákon neustanovuje inak.

Senát koná na podklade obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine treste a rozhoduje vo veci v prvom stupni o tých trestných činoch, konanie a rozhodovanie o ktorých nie je zverené sudcovi pre prípravné konanie alebo samosudcovi.

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 3 TP)

Vo veciach, v ktorých koná a rozhoduje senát, môže o niektorých otázkach (okrem rozhodnutia vo veci samej) rozhodovať alebo robiť iné opatrenia predseda senátu, ak toto jeho oprávnenie zákon výslovne ustanovuje.

- ustanoviť obhajcu (§ 40 ods. 1 TP),
- uložiť poriadkovú pokutu (§ 70 ods. 1 TP),
- vydať príkaz na zatknutie (§ 73 ods. 1 TP),
- rozhodnúť o zaistení vecí (§ 89 a nasl. TP),

Obžalovacia zásada (§ 237 ods. 3 TP)

- o použití prostriedkov operatívno-pátracej činnosti (§ 110 až § 113 a § 117 TP),
- o použití informačno-technických prostriedkov (§ 114 a § 115 TP),
- určiť svedočné (§ 140 ods. 2 TP),
- rozhodnúť o pribratí znalca (§ 142 ods. 1 TP),
- určiť alebo rozhodnúť o odmene za znalecký úkon (§ 152 ods. 2 TP).

Prezretie obžaloby (§ 238 ods. 1 TP)

Cieľom prezretia obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT nie je ešte posúdenie veci z pohľadu toho, či na jej prejednanie možno nariadiť hlavné pojednávanie, príp. verejné zasadnutie, alebo či treba urobiť niektoré z rozhodnutí podľa § 241 ods. 1 písm. a) až k), resp. § 244 ods. 1 písm. a) až j) TP, alebo podľa § 331 ods. 1 písm. b) TP.

Úlohou sudcu – predsedu senátu, samosudcu, sudcu pre prípravné konanie – ktorému bola vec pridelená, je prezrieť podanú obžalobu, ako aj návrh na schválenie DoVaT predovšetkým v tom smere,

• či majú všetky predpísané náležitosti, najmä či obvinený a skutok sú v nich popísané spôsobom vylučujúcim ich zámenu,

Prezretie obžaloby (§ 238 ods. 1 TP)

- či obsahujú odôvodnenie, ak ho zákon vyžaduje,
- či boli predložené v potrebnom počte rovnopisov, príp. s prekladom, ak je potrebný (§ 28 ods. 4 TP), a pod.
- či je zákonným sudcom, teda či mu konkrétna vec bola pridelená v súlade s rozvrhom práce,
- či u neho nie je daný niektorý z dôvodov vylúčenia (§ 31 ods. 1 až 3 TP)
- či podanú obžalobu treba preskúmať alebo predbežne prejednať, t. j. či má o nej ďalej konať ako samosudca alebo ako predseda senátu, kedy zároveň musí v súlade s rozvrhom práce určiť ďalších členov senátu.

Prezretie obžaloby (§ 238 ods. 1 TP)

- návrh na schválenie dohody o vine a treste sa predbežne neprejednáva, ak sa ale koná o **zločine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje osem rokov**, návrh preskúma predseda senátu a rozhodnutie o zrejmej neprímeranosti dohody o vine a treste robí senát na neverejnom zasadnutí [§ 331 ods. 1, písm. b), ods. 2 TP].

Zásada oficiality v súdnom konaní (§ 238 ods. 2 TP)

- podaním obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT (ale aj podaním samostatného návrhu na uloženie ochranného opatrenia podľa § 236 TP) prechádza vec na súd, ktorý musí od tohto okamihu samostatne rozhodovať všetky otázky súvisiace s ďalším konaním, a je povinný, nečakajúc na ďalšie návrhy, urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia upravené Trestným poriadkom potrebné na skončenie veci.
- pre súd to znamená, že bez ohľadu na aktivitu strán trestného konania je povinný konať bez zbytočných prietahov, vykonať všetky úkony a urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia týkajúce sa jeho procesného postupu nutné na skončenie veci.

Zásada oficiality v súdnom konaní (§ 238 ods. 2 TP)

Súd musí napríklad:

- bez meškania nariadiť doručenie rovnopisu obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste [ak ho podľa § 331 ods. 1 písm. b) TP neodmietol] osobám, ktorým ich treba doručiť (§ 240, § 332 ods. 2 TP),
- v primeranej lehote ich prezrieť a preskúmať, resp. predbežne prejednať a buď rozhodnúť niektorým zo spôsobov uvedených v § 241 ods. 1 písm. a) až h), j) a k), ods. 3 TP a § 244 ods. 1 písm. a) až i), ods. 4 TP alebo nariadiť hlavné pojednávanie, resp. verejné zasadnutie o návrhu na schválenie dohody o vine a treste.

Zásada oficiality v súdnom konaní (§ 238 ods. 2 TP)

- vykonať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie riadneho priebehu týchto úkonov a na to, aby bolo možné vec prejednať a rozhodnúť bez odročenia, najmä zabezpečiť náhradného sudcu (§ 246 TP), včasné predvolanie obžalovaného a svedkov, resp. ich predvedenie (§ 120, § 128 TP), upovedomenie ďalších osôb (§ 247 ods. 1, ods. 2, § 292 ods. 1, § 332 ods. 3 TP), ale aj uloženie poriadkovej pokuty tomu, kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz alebo nevyhoví výzve alebo predvolaniu (§ 70 ods. 1 TP), rozhodnutie o väzbe (§ 72 ods. 1 TP) a o zabezpečení svedka (§ 88 TP) a pod.

Zásada oficiality v súdnom konaní (§ 238 ods. 2 TP)

Výnimky zo zásady oficiality v konaní pred súdom:

- rozhodovanie o náhrade škody, ktoré je vždy podmienené návrhom poškodeného, ktorý musí byť uplatnený riadne a včas (pozri tiež komentár k § 46 ods. 3, § 256 ods. 2 a 4, § 287 ods. 1 TP)
- rozhodovanie o odmene a náhrade hotových výdavkov ustanoveného obhajcu, resp. zástupcu z radov advokátov ustanoveného poškodenému podľa § 47 ods. 6 TP (§ 553 ods. 2 a 4 TP),
- rozhodovanie o odmene a výške náhrady tlmočníka a prekladateľa (§ 29 ods. 2 TP),
rozhodovanie o svedočnom (§ 140),

Zásada oficiality v súdnom konaní (§ 238 ods. 2 TP)

- rozhodovania o znalečnom a náhrade nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného príjmu tomu, kto podal odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie (§ 152 TP),
- rozhodovanie o náhrade preukázaných vecných nákladov iných právnických osôb, než štátnych orgánov, vyšších územných celkov a obcí, a fyzických osôb spojených s poskytnutím súčinnosti súdu (§ 3 ods. 1 TP).
- v konaní o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch, ktoré je vždy podmienené podaním takéhoto opravného prostriedku.

Zásada oficiality v súdnom konaní (§ 238 ods. 2 TP)

Povinnosť súdu postupovať v konaní nečakajúc na návrhy strán sa však netýka dokazovania.

R 15/2017 (§ 238 ods. 3 TP)

Sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o dohode o vine a treste, neporušil prezumpciu nevinoty (§ 2 ods. 4 TP) vo vzťahu k inej osobe, ktorá sa mala podľa skutkovej vety dohody a rozsudku podľa § 334 ods. 4 TP podieľať na trestnej činnosti obvineného; taký sudca nie je vylúčený podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z neskoršieho konania o obžalobe podanej proti dotknutej „inej osobe“ (môže ísť aj o spoluobžalovaného v tom istom konaní).

R 15/2017
(§ 238 ods. 3 TP)

Pravidlo uvedené v predchádzajúcej vete platí aj vo vzťahu k sudcovi, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o prijatí vyhlásenia obvineného o vine podľa § 257 ods. 5, 7 TP a neskôr prejednávaná obžaloba sa týka inej osoby, ktorá sa mala podľa rozsudku vyhláseného na podklade naposledy označeného ustanovenia podieľať na trestnej činnosti obvineného (môže ísť aj o spoluobžalovaného v tom istom konaní).

R 15/2017
(§ 238 ods. 3 TP)

Ak súd následne rozhoduje o obžalobe podanej proti inému obvinenému (hoci zo spáchania činu pokrytého skôr schválenou dohodou) alebo o vine iného obvineného (hoci zo spáchania činu pokrytého skorším prijatím vyhlásenia o vine), vykonáva v tomto smere autonómne dokazovanie, bez akejkoľvek viazanosti skorším schválením dohody alebo prijatím vyhlásenia o vine a nemôže pri rozhodovaní vychádzať zo schválenej dohody alebo prijatého vyhlásenia.

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- súd je povinný postupovať tak, aby došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou – sedemmesačnou (§ 76 ods. 2 TP) alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.
- postupuje pritom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 TP
- povinnosti súdu zodpovedá povinnosť prokurátora podať obžalobu alebo návrh na schválenie DoVaT najmenej dvadsať pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní (§ 76 ods. 2, ods. 4 TP), inak predseda senátu/samosudca bezodkladne prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený (§ 76 ods. 5 TP).

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- v senátnych veciach rozhoduje o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby prvostupňový súd v zásade na neverejnom zasadnutí, ktorého má právo zúčastniť sa prokurátor, obvinený a jeho obhajca, príp. na základe rozhodnutia predsedu senátu aj zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku (§ 302 ods. 2 TP).
- to neplatí, pokiaľ je toto rozhodovanie spojené s predbežným prejednaním obžaloby na verejnom zasadnutí (§ 243 ods. 3 TP).

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- samosudca neverejné zasadnutie nevykonáva a pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby, resp. návrhu na schválenie DoVaT a treste, postupuje spravidla podľa § 72 ods. 2 TP, teda o väzbe rozhoduje po predchádzajúcom vypočutí obvineného, pričom o termíne výsluchu upovedomí prokurátora, obvineného a jeho obhajcu, a ak je to potrebné, aj zástupcu záujmového združenia alebo inú osobu ponúkajúcu záruku alebo peňažnú záruku.
- vo veciach, o ktorých rozhoduje v merite sudca pre prípravné konanie [§ 237 ods. 3 písm. a) TP], neprichádza rozhodovanie o ďalšom trvaní väzby obvineného vôbec do úvahy, pretože obvinený nie je v čase podania obžaloby vo väzbe, ale je len zadržaný.

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- aj po podaní návrhu na schválenie DoVaT uzavretej s obvineným, ktorý je vo väzbe, musí dôjsť k právoplatnému rozhodnutiu o ďalšom trvaní väzby najneskôr do skončenia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní.
- zákon predpokladá, že súd, ak to okolnosti prípadu umožňujú, rozhodne o väzbe obvineného súčasne s určením termínu verejného zasadnutia na rozhodnutie o návrhu na schválenie DoVaT alebo s rozhodnutím o jeho odmietnutí podľa § 331 ods. 1 TP po predchádzajúcom vypočutí obvineného (v senátnych veciach na neverejnom zasadnutí a v samosudcovských veciach v rámci výsluchu podľa § 72 ods. 2 TP).

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- podľa § 72 ods. 3, veta prvá TP treba uznesenie o väzbe po podaní obžaloby, resp. návrhu na schválenie dohody o vine a treste, uviesť v plnom znení s odôvodnením a poučením v zápisnici o úkone, pri ktorom bolo prijaté.
- ak bolo takéto uznesenie vyhlásené v prítomnosti všetkých osôb, ktorým ho treba oznámiť, netreba ho už následne vyhotovovať a pokiaľ sa má uznesenie doručiť iba prokurátorovi (z dôvodu, že nebol prítomný pri jeho vyhlásení), stačí mu doručiť rovnopis zápisnice (§ 178 ods. 2, § 179 TP).
- i keď TP neráta s vyhotovením uznesenia, ktoré je zapísané v plnom znení zapísané v zápisnici o úkone a ktoré bolo vyhlásené v prítomnosti všetkých osôb, ktorým ho bolo treba oznámiť, a to bez ohľadu na predmet rozhodovania, pri uznesení o väzbe, je vzhľadom na význam riešenej otázky žiaduce vždy doručiť rovnopis zápisnice osobám oprávneným podať proti takémuto uzneseniu sťažnosť a to ihneď po skončení predmetného úkonu.

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- ak sa rozhoduje o väzbe postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 TP, teda aj v situácii uvedenej v § 238 ods. 3 TP, lehota na podanie sťažnosti sa vždy riadi ustanovením § 83 ods. 2 TP, podľa ktorého obvinený, obhajca mladistvého obvineného alebo prokurátor môžu podať sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe iba ihneď po jeho vyhlásení.
- podľa § 34 ods. 4 TP je potrebné obvineného o takejto okolnosti poučiť aj v prípade, ak požiadal, aby sa pri rozhodovaní o väzbe konalo v jeho neprítomnosti (R 10/2013-III.)

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- z ustanovenia § 83 ods. 2 TP zároveň vyplýva, že rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby v zmysle § 238 ods. 3 TP prijaté postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 TP musí byť vždy vyhlásené.
- prvostupňový súd je povinný rozhodnúť o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT tak, aby v prípade podania sťažnosti, mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní (§ 76 ods. 3, veta pred bodkočiarkou TP).

ide o poriadkovú lehotu, ktorej nedodržanie nemá za následok prepustenie obvineného z väzby.

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- nadriadený súd je povinný rozhodnúť o predloženej sťažnosti najneskôr do skončenia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní, pričom po prípadnom zrušení napadnutého uznesenia nemôže uložiť súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol, ale vždy musí rozhodnúť sám [§ 194 ods. 1 písm. b) TP].
- ak nadriadený súd nerozhodne o podanej sťažnosti do uplynutia tejto lehoty, predseda jeho senátu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený (§ 76 ods. 3, vetá prvá za bodkočiarkou TP).

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

- rozhodnutím o väzbe po podaní obžaloby, resp. návrhu na schválenie DoVaT podľa § 238 ods. 3 TP, je nielen rozhodnutie o ponechaní obvineného vo väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. e) TP, ale i rozhodnutie o jeho prepustení z väzby, o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby, za ktorú sa považuje aj žiadosť o jej nahradenie, alebo o zmene dôvodov väzby podľa § 72 ods. 1 písm. b) a c) TP, bez ohľadu na to, či súd rozhodol na základe žiadosti obvineného alebo v prípade prepustenia na slobodu, resp. zmeny dôvodov väzby aj bez nej. V takom prípade súd už nerozhoduje o ponechaní obvineného vo väzbe, pričom vždy pôjde o rozhodnutie vydané v rámci postupu podľa § 76 ods. 3 alebo 4 TP, pri ktorom sa uplatnia vyššie uvedené výnimky (R 10/2013-II.).

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

R 19/2011:

v súdnom konaní podľa tretej časti TP – s výnimkou postupu podľa § 348 ods. 1 písm. a) TP – nemôže o väzbe zatknutého obvineného rozhodovať sudca, ako sudca pre prípravné konanie, pretože jeho procesná jurisdikcia, vymedzená § 10 ods. 3 TP končí podaním obžaloby (§ 10 ods. 5 alinea tretia TP); môže však o väzbe rozhodovať ako predseda senátu.

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

R 50/2016-I.:

Súd, ktorému bola podaná obžaloba, je príslušný na rozhodovanie o všetkých otázkach (§ 238 ods. 2 TP), teda aj o väzbe, aj v prípade následného postúpenia veci inému súdu pri predbežnom prerokovaní obžaloby senátom (preskúmaní obžaloby samosudcom), ak ide o otázku konania, ktorú je potrebné vyriešiť pred právoplatnosťou rozhodnutia o postúpení veci. To platí aj pre súd, ktorému bola vec postúpená a ktorý mieni vyvolať spor o príslušnosť (§ 22 TP), ak je napr. potrebné v zmysle § 76 ods. 3 TP rozhodnúť o väzbe pred predložením veci najbližšie spoločne nadriadenému súdu.

Rozhodovanie o väzbe (§ 238 ods. 4 TP)

R 50/2016-II.:

Súd je po podaní obžaloby povinný prednostne a urýchlene rozhodnúť o väzbe tak, aby k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe došlo do uplynutia lehoty uvedenej súbežne v § 76 ods. 3 a § 238 ods. 3 TP (lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní, ak by nedošlo k podaniu obžaloby). Takto postupuje súd aj v prípade, ak zároveň s rozhodnutím o väzbe alebo následne rozhodne o postúpení veci inému súdu ako súdu príslušnému v zmysle § 244 ods. 1 písm. a) alebo § 241 ods. 1 písm. a) TP.

Späťvzatie obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT (§ 239 ods. 1 TP)

- prokurátor môže vziať obžalobu alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste späť len v celom rozsahu. Nemôže tak urobiť len pre niektorý zo skutkov, ktoré sú v nich uvedené.

Späťvzatie obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT (§ 239 ods. 1 TP)

- ak pred začatím hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia nariadeného na prejednanie návrhu na schválenie DoVaT dospeje k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky na ich podanie,
- ak so zreteľom na novozistené skutočnosti sa javí byť predloženie veci súdu predčasné
- späťvzatím obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT sa vec vracia do prípravného konania.

Späťvzatie obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT (§ 239 ods. 1 TP)

- po späťvzatí obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT môže súd okrem rozhodnutia o väzbe v zmysle § 238 ods. 3 TP rozhodnúť iba o tom, že berie späťvzatie obžaloby alebo návrhu na vedomie.
- okrem procesne účinného späťvzatia, t. j. urobeného v stanovenej lehote predpísaným spôsobom (§ 62 ods. 1 TP), nie je rozhodnutie súdu o tom, že ho berie na vedomie, podmienené splnením žiadnych ďalších podmienok.
- rozhoduje o tom predseda senátu, príp. samosudca (§ 349 ods. 3 TP), pričom proti takémuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť (§ 185 ods. 2 TP).

Späťvzatie obžaloby alebo návrhu na schválenie DoVaT (§ 239 ods. 1 TP)

- ak prokurátor vezme obžalobu alebo návrh na schválenie DoVaT späť po lehote, t. j. po začatí hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia nariadeného na prejednanie návrhu, súd pokračuje v konaní bez toho, aby vydával negatívne rozhodnutie o tom, že späťvzatie neberie na vedomie.
- ak samosudca už medzičasom vydal trestný rozkaz, môže prokurátor účinne vziať obžalobu späť dovtedy, kým sa trestný rozkaz nedoručí obvinenému, jeho obhajcovi alebo prokurátorovi (§ 355 ods. 7 TP).
- okamihom, kedy dôjde včas urobené späťvzatie obžaloby súdu, sa trestný rozkaz ruší, bez toho, aby sa v tomto smere vyžadovalo akékoľvek ďalšie rozhodnutie súdu.

Ustúpenie od obžaloby (§ 239 ods. 2 TP)

- prokurátor môže od obžaloby ustúpiť buď v celom rozsahu alebo len pre niektorý z viacčinne sa zbiehajúcich skutkov uvedených v nej.
- keďže skutkom sa rozumie aj čiastkový útok pokračovacieho trestného činu (§ 10 ods. 16 TP), môže tak urobiť aj vo vzťahu k niektorému z čiastkových útokov.
- ustúpiť od obžaloby však možno iba vo vzťahu ku skutku, nikdy nie vo vzťahu k jeho právnej kvalifikácii.
- v prípade spoluobžalovaných sa ustúpenie od obžaloby môže týkať nielen všetkých obžalovaných, ale aj len niektorého z nich a to v závislosti od dôvodov, ktoré prokurátora k takémuto procesnému úkonu viedli.

Ustúpenie od obžaloby (§ 239 ods. 2 TP)

- ustúpenie od obžaloby bude namieste vtedy, ak v priebehu hlavného pojednávania dôjde k takej zmene dôkaznej situácie, že pri spätnom pohľade bude nedôvodným už samotné postavenie obvineného pred súd a teda i ďalšie súdne konanie.
- napr. ak na základe skutočností, ktoré vyšli najavo až počas hlavného pojednávania, bude nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie, alebo že ho nespáchal obžalovaný.

Ustúpenie od obžaloby (§ 239 ods. 2 TP)

- zo znenia ustanovenia § 239 ods. 2 TP (... na hlavnom pojednávaní...), ale i z logiky veci zároveň plynie, že ustúpenie od obžaloby prichádza do úvahy iba dovtedy, kým súd o nej (hoci aj neprávoplatne) nerozhodne. Neskôr urobené ustúpenie od obžaloby nie je procesne účinné.
- ak je ale vec po zrušení takéhoto rozhodnutia opätovne prejednávaná na hlavnom pojednávaní, môže prokurátor od obžaloby ustúpiť aj v tomto novom konaní.
- TP predpokladá, že prokurátor oznámi ustúpenie od obžaloby na hlavnom pojednávaní. Takéto oznámenie prokurátora, z ktorého musí byť zrejmé v akom rozsahu od obžaloby ustupuje, sa zaznamená v zápisnici.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 54/1994:

Ustanovenie § 188 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 241 ods. 1 písm. a)] o postúpení veci príslušnému súdu je možné aplikovať len v štádiu predbežného prejednanja obžaloby. Podmienky pre postúpenie veci z hlavného pojednávania upravuje ustanovenie § 222 TP (teraz § 280 ods. 1 TP).

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 3/1997-II:

Vydanie právoplatného uznesenia o neuznaní príslušnosti samosudcom okresného súdu podľa § 314c ods. 1 písm. a) TP per analogiam [teraz § 241 ods. 1 písm. a) TP], je nevyhnutným predpokladom vyvolania sporu o príslušnosť, o ktorom rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený podľa § 24 TP (teraz § 22 TP) a nie podľa siedmej hlavy TP (teraz ôsmej hlavy TP) upravujúcej sťažnosť a konanie o nej.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 3/1997-III:

Ak na toho istého obvineného boli podané dve alebo viac obžalôb na rôznych súdoch toho istého druhu a stupňa a nevedie sa o nich ešte spoločné konanie [§ 20 ods. 1, § 23 ods. 3 TP (teraz § 18 ods. 1, 21 ods. 3 TP)], nemožno posudzovať miestnu príslušnosť súdov podľa § 21 ods. 2 TP (teraz § 19 ods. 2 TP), ale každý súd otázku svojej miestnej príslušnosti posudzuje podľa § 18 TP (teraz § 17 TP). Podmienkou postúpenia veci podľa § 188 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 241 ods. 1 písm. a) TP], ktoré v konaní pred samosudcom predpokladá ustanovenie § 314c ods. 1 písm. a) TP [teraz § 241 ods. 1 písm. a) TP], je zistenie, že súd, na ktorom bola obžaloba podaná, na jej prejednanie nie je sám príslušný.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 3/1997-III:

Ak sú za uvedenej situácie dané podmienky na vykonanie spoločného konania, možno dosiahnuť spojenie týchto vecí podľa § 23 ods. 3 TP (teraz § 21 ods. 3 TP) len ak predtým budú veci ostatným súdom postupom podľa § 25 ods. 1 TP (teraz § 23 ods. 1 TP) odňaté a prikázané jednému súdu.

IV. Z dikcie § 314d ods. 1 TP (teraz § 352 TP) „ak samosudca neurobí žiadne z rozhodnutí uvedených v § 314c ods. 1 (teraz § 241 ods. 1 písm. a) až h) alebo j) alebo podľa § 241 ods. 6 TP), nariadi hlavné pojednávanie“ je zrejmé, že postup podľa ustanovenia § 314c ods. 1 TP [teraz § 241 ods. 1 písm. a) TP] prichádza do úvahy len do času, kým samosudca nenariadi hlavné pojednávanie.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 31/1998:

Pri rozhodovaní súdu o postúpení veci v štádiu predbežného prerokovania obžaloby z dôvodu iného právneho posúdenia žalovaného skutku ako ho posudzuje obžaloba, nie je možné pri vyhodnocovaní dôkazných prostriedkov odôvodňujúcich podanie obžaloby, nezvratne uzatvárať skutkové zistenia a tieto rovnako nezvratne subsumovať pod niektorú skutkovú podstatu osobitnej časti TZ a na tomto základe rozhodnúť o postúpení veci podľa § 188 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 241 ods. 1 písm. a) TP].

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 31/1998:

Činnosť na tejto kvalitatívnej úrovni je vyhradená pre hlavné pojednávanie, kde súd vykonáva dokazovanie za aktívnej účasti procesných strán, pri dodržiavaní základných zásad trestného konania (§ 2 TP), najmä zásad priamosti, ústnosti a bezprostrednosti pri ich vykonávaní.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 101/2001-I.:

Právnym posúdením skutku, ktorý je uvedený v obžalobe, súd nie je viazaný. Vyplýva to aj z ustanovení § 314a ods. 1, § 314c ods. 1 písm. a) TP [teraz § 349 ods. 1, § 241 ods. 1 písm. a) TP]. Preto už pri skúmaní podmienok, či vo veci má konať samosudca alebo senát, treba vychádzať z inkriminovaného skutku a zo zákona a nie len z posúdenia tohto skutku v obžalobe prokurátorom.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 22/2002-I.:

Ak nemožno miesto spáchania trestného činu zistiť alebo ak bol trestný čin spáchaný v cudzine, je podľa § 18 ods. 2 Tr. por. (*teraz § 17 ods. 3 TP*) miestna príslušnosť súdu určená podľa miesta, kde obvinený býva, pracuje alebo sa zdržiava. Tieto hľadiská sú navzájom rovnocenné, preto konanie vykonáva vždy ten súd, ktorého príslušnosť bola určená podaním obžaloby alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom [§ 22 Tr. por. (*teraz § 20 TP*)].

II. Skutočnosť, že obžalovaný v štádiu súdneho konania zmenil miesto trvalého bydliska nie je dôvodom na postúpenie veci, pretože sa tým nemení miestna (ani vecná) príslušnosť súdu.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 8/2012:

V prípadoch uvedených v § 18 ods. 4 veta prvá a § 14 písm. l) TP [*teraz písm. n)*] ide o obligatórne spoločné konanie ŠTS o vecne súvisiacich trestných činoch obvineného, ak aspoň jeden z týchto trestných činov je v pôsobnosti ŠTS - § 14 písm. a) až písm. k) TP [*teraz § 14 písm. a) až m) a o) TP*]. Naproti tomu ustanovenie § 18 ods. 4 veta druhá TP zakazuje spoločné konanie vykonávané ŠTS, ak by malo ísť o spoločné konanie pre trestný čin patriaci do pôsobnosti tohto súdu a trestný čin patriaci do pôsobnosti súdu iného druhu, aj keby boli dané podmienky spoločného konania podľa § 18 ods. 1 TP, ale by nešlo o vecne súvisiace trestné činy.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 11/1996:

Pre zastavenie trestného stíhania z dôvodu § 172 ods. 1 písm. a) TP. [teraz § 215 ods. 1 písm. a) TP] nepostačuje len zistenie, že o existencii skutku sú pochybnosti, vyplývajúce z rozporov vo vykonaných dôkazoch, ktoré sa nepodarilo odstrániť. Aplikácia tohto ustanovenia predpokladá istotu, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 12/1996:

Zastaviť trestné stíhanie z dôvodu uvedeného v § 172 ods. 1 písm. e) Tr. por. [teraz § 215 ods. 1 písm. e) TP] možno iba vtedy, keď sa zistí, že sa skutok, ktorý je obvinenému kladený za vinu, skutočne stal, a že by inak zakladal znaky trestného činu.

Pokiaľ sa nepochybne zistí, že sa skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie nestal, alebo sa síce stal, avšak nezakladá znaky žiadneho trestného činu, prichádza do úvahy zastavenie trestného stíhania z dôvodov uvedených v § 172 ods. 1 písm. a), resp. b) TP [teraz § 215 ods. 1 písm. a), b) TP], ktoré sú pre obvineného priaznivejšie ako dôvod uvedený v § 172 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 57/1994:

Pre zastavenie trestného stíhania z dôvodov uvedených v § 172 ods. 2 písm. a) TP. [teraz § 215 ods. 2 písm. a) TP] postačuje dôvodné podozrenie, že sa obvinený dopustil skutku, pre ktorý sa voči nemu vedie trestné stíhanie. Musí však byť nepochybne objasnené, že nie sú dané dôvody pre zastavenie trestného stíhania podľa § 172 ods. 1 TP (teraz § 215 ods. 1 TP) a že do úvahy neprichádza taká kvalifikácia skutku, ktorá by aplikáciu § 172 ods. 2 písm. a) TP vylučovala.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 30/2010:

Obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia jeho vyhlásením (§ 206 ods. 1 TP), ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 TP.

Ak je ale výpoveď svedka jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor, ako nositeľ dôkazného bremena v konaní pred súdom, oprieť obžalobu, je nevyhnutné takého svedka vypočuť až po vznesení obvinenia (alebo svedka vypočutého pred týmto úkonom znovu vypočuť), a tak zachovať právo obvineného na obhajobu (právo na kontradiktórny postup).

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 30/2010:

Výnimku z kontradiktórneho postupu predstavujú výpovede svedkov, ktoré majú v zmysle § 263 ods. 3 písm. b) TP charakter neodkladného alebo neopakovateľného úkonu; taký charakter majú aj výpovede svedkov mladších ako 15 rokov (§ 135 ods. 2 veta druhá TP).

Ak obvinený po vznesení obvinenia sám (prostredníctvom obhajcu) žiada zopakovať výsluchy iných svedkov, je na úvahe orgánov činných v trestnom konaní, aby po posúdení dôkaznej situácie vo veci rozhodli o potrebe vykonať kontradiktórny výsluch svedka. Na spravodlivé súdne konanie a na kritickú preverku výpovede svedka postačuje, ak je výsluch svedka vykonaný v prítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu v konaní pred súdom.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 21/2011-II.:

Nedodržanie kontradiktórneho postupu pri výsluchu svedkov, ktorí nie sú vo vzťahu k obvinenému osobami uvedenými v ustanovení § 130 TP, nie je samo osebe dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi podľa § 241 ods. 1 písm. c) [teraz písm. f)] alebo podľa § 244 ods. 1 písm. h) TP.

III. Pre svedkov, ktorí nie sú vo vzťahu k obvinenému osobami uvedenými v ustanovení § 130 TP, platí všeobecná povinnosť svedčiť podľa § 127 TP bez možnosti odprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 TP, preto tiež nie je na mieste už v tomto štádiu preskúmania obžaloby alebo predbežného prejednávania obžaloby prejedikovať, že takíto svedkovia na hlavnom pojednávaní odmietnu vypovedať, zmenia výpovede, zomrú alebo sa na hlavné pojednávanie nedostavia.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 38/2014:

Povinnosť postupovať v intenciách vyhľadávacej zásady v súdnom konaní zanikla dňom 1. januára 2006, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný poriadok. Táto povinnosť je však aj v súčasnosti prítomná v úprave prípravného konania.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 38/2014:

Ak má prokurátor – ako zástupca štátu v trestnom konaní (§ 2 ods. 4 TP) – niešť zodpovednosť za dokázanie viny obžalovaného v konaní pred súdom a ak má súd v tomto konaní vystupovať ako nestranný orgán (§ 10 ods. 2 TP) nemožno opodstatnene zároveň požadovať, aby súd vo vzťahu k prípravnému konaniu plnil úlohu "prieskumného vyšetrovateľa" a aby svojím rozhodnutím po preskúmaní alebo predbežnom prejednaní obžaloby určoval, či prokurátor môže a akým spôsobom má uniesť dôkazné bremeno v súdnom konaní, ako má byť obžaloba odôvodnená a čo musí obsahovať, aby obstála v súdnom konaní pre uznanie viny obvineného.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 118/2014:

Okolnosť, či výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania odôvodňujú postavenie obvineného pred súd (§ 234 ods. 1 TP) je vecou úvahy prokurátora, ktorej opačnou alternatívou z hľadiska dokázania viny vo vzťahu ku skutkovým zisteniam je zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) alebo písm. c) TP.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 118/2014:

Porušenie povinnosti zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností a na to nadväzujúcich povinností orgánov činných v trestnom konaní ustanovených v § 2 ods. 10 TP nie je procesnou chybou v zmysle § 241 ods. 1 písm. f) TP, respektíve § 244 ods. 1 písm. h) TP a nie je sankcionované rozhodnutím o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi podľa naposledy označených ustanovení.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 118/2014:

Sankciu v tomto prípade predstavuje neunesenie dôkazného bremena prokurátorom v súdnom konaní, a to vo vzťahu ku všetkým skutkovým zisteniam, relevantným ako kvalifikačný moment z hľadiska uznania viny, čomu zodpovedá výrok súdu podľa § 285 písm. a) alebo písm. c) TP, alebo skutková a kvalifikačná úprava žalovaného činu v prospech obžalovaného.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 118/2014:

Procesnou chybou [§ 241 ods. 1 písm. f), § 244 ods. 1 písm. h) TP] sa rozumie nedodržanie závažných formálnych náležitostí postupu a úkonov v prípravnom konaní. Úprava práv obhajoby, ktorej porušenie je zákonom demonštratívne uvedené ako procesná chyba, sa odvíja od ustanovení § 34 ods. 1 TP (práva obvineného) a § 44 ods. 2 TP (práva obhajcu).

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 51/2016:

Je závažnou procesnou chybou v zmysle ustanovenia § 244 ods. 1 písm. h) TP [aj § 241 ods. 1 písm. f) TP], ak v obžalobnom návrhu nie je spôsobom uvedeným v § 235 písm. c) TP, časť vety pred bodkočiarkou, popísaný a tým identifikovaný každý čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, aj keď právna kvalifikácia takého činu [§ 235 písm. c) TP, časť vety za bodkočiarkou] sa vzťahuje na pokračovací trestný čin ako celok.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 13/1996:

Samosudca je oprávnený po preskúmaní obžaloby v zmysle § 314c ods. 1 TP (*teraz § 352 TP*) z hľadísk uvedených v § 181 a § 186 TP (*teraz § 238 ods. 1 a § 350 TP*) rozhodnúť o podmiennečnom zastavení trestného stíhania podľa § 307 TP (*teraz § 216 TP*). V záujme zistenia, či sú splnené pre takéto rozhodnutie všetky podmienky uvedené v § 307 ods. 1 písm. a), b) TP [*teraz § 216 ods. 1 písm. a) až c) TP*], môže zadovážovať potrebné vysvetlenia v zmysle § 185 ods. 2 TP (*teraz § 241 ods. 5 TP*).

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 11/2005-I.:

Formálne a materiálne podmienky pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania sú taxatívne uvedené v § 307 ods. 1 písm. a), b) TP [teraz § 216 ods. 1 písm. a) až c) TP].

II. Podmienka náhrady škody, alternatívne uvedenými spôsobmi v zmysle § 307 ods. 1 písm. b) TP [teraz § 216 ods. 1 písm. b) TP], sa na rozdiel od formálnych a materiálnych podmienok uvedených v § 307 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 216 ods. 1 písm. a), c) TP] vyžaduje len v tých prípadoch, ako bola trestným činom spôsobená škoda, ktorej náhradu možno v zmysle § 43 ods. 2 TP (teraz § 46 ods. 3 TP) v trestnom konaní uplatňovať, pričom sa ale nevyžaduje, aby poškodený svoj nárok v trestnom konaní uplatnil.

Preskúmanie obžaloby (§ 241 TP)

R 5/1971:

Obdrží-li samosoudce obžalobu pro skutek, který je trestným činem v § 314a odst. 1 tr. ř. (teraz § 349 ods. 1 TP) neuvedeným, postoupí věc příslušnému senátu, a to se zřetelem k § 314c odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiím [teraz § 241 ods. 1 písm. k) TP]

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 50/1994:

Obžalobu nemožno predbežne prejednať [§ 185 a nasl. TP (*teraz § 243 a nasl. TP*)], ak predseda senátu už vo veci nariadil hlavné pojednávanie [§ 198 ods. 1 TP (*teraz § 247 ods. 1 TP*)].

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 3/1966:

Ak zastavil okresný prokurátor trestné stíhanie podľa § 177 ods. 1 písm. b) TP – pred novelou – [*teraz § 215 ods. 1 písm. b) TP*], nemôže pre ten istý skutok podať obžalobu s ohľadom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. f) TP [*teraz § 9 ods. 1 písm. e) TP*].

Po podaní takejto obžaloby musí súd nariadiť jej predbežné prejednanie podľa § 186 ods. 1 písm. c) TP (*teraz § 243 ods. 2 TP*) a trestné stíhanie podľa § 188 ods. 1 písm. d) TP [*teraz § 244 ods. 1 písm. c) TP*] z dôvodov § 11 ods. 1 písm. f) TP [*teraz § 9 ods. 1 písm. e) TP*] zastaviť.

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 3/1966:

Takto postupuje súd aj vtedy, ak okresný prokurátor zastavil trestné stíhanie podľa § 177 ods. 1 písm. b) TP [teraz § 215 ods. 1 písm. b) TP] nesprávne pre určitú kvalifikáciu namiesto pre určitý skutok.

Ak podá potom obžalobu, v ktorej ten istý skutok právne posudzuje ako iný trestný čin, než ten, pre ktorý trestné stíhanie zastavil, musí súd znovu po predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 186 ods. 1 písm. c) TP (teraz § 243 ods. 2 TP) zastaviť trestné stíhanie podľa § 188 ods. 1 písm. d) TP [teraz § 244 ods. 1 písm. c) TP] z dôvodov § 11 ods. 1 písm. f) TP [teraz § 9 ods. 1 písm. e) TP].

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 48/1970:

V rámci predbežného prejednaní obžaloby môže súd prezkoumať podľa § 186 odst. 1 písm. e) tr. ř. [teraz § 243 ods. 2 v spojení s § 244 ods. 1 písm. h) TP] len zákonnosť postupu v prípravnom řízení, nemůže však prezkoumať pravomocná rozhodnutí, i když nezákonná, ve věci samé. Taková rozhodnutí mohou být prezkoumávána jen v řízení o mimořádném opravném prostředku proti nim podaném.

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 48/1988:

Ak vzhľadom na výsledky dokazovania vykonaného v prípravnom konaní je otázka príslušnosti sporná, súd môže postúpiť vec podľa § 188 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 244 ods. 1 písm. a) TP] až po vyriešení tejto spornej otázky, napr. postupom podľa § 185 ods. 2 TP (teraz § 243 ods. 5 TP), t. j. len vtedy, keď je spoľahlivo zistené, že nie je príslušný.

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 1/2001-I.:

Predbežné prejednanie obžaloby z dôvodu uvedeného v § 186 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 243 ods. 2, § 244 ods. 1 písm. a) TP] nariadi predseda senátu vtedy, ak je toho názoru, že podľa zásad o vecnej alebo miestnej príslušnosti [§ 16 až § 18 (teraz § 15 až § 17 TP)] nie je príslušný na prejednanie a rozhodnutie o podanej obžalobe; postupuje pritom z vlastnej iniciatívy, ktorá však nevyklučuje podnet alebo návrh procesných strán.

II. V prípade, ak súd, ktorému bola podľa § 188 ods. 1 písm. a) Tr. por. [§ 244 ods. 1 písm. a) TP] vec postúpená iným súdom, nenamieta svoju príslušnosť (t. j. ak nevyvolá negatívny kompetenčný spor), nevydáva pozitívne rozhodnutie podľa § 188 ods. 1 písm. a) TP. o tom, že je príslušný vo veci konať.

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 10/2010-I.:

Okresný súd, na ktorý bola podaná obžaloba pre čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, musí vždy najskôr vyriešiť ako predbežnú otázku podľa § 7 ods. 1 TP naplnenie zákonných podmienok uvedených v § 41 ods. 3 TZ, t. j. či ide o pokračovací trestný čin ohľadne čiastkových útokov, pre ktoré boli podané rôzne obžaloby a na rôznych súdoch, o ktorých buď nebolo ešte rozhodnuté, resp. bolo už právoplatne, či neprávoplatne rozhodnuté.

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 243 TP)

R 10/2010:

II. Pokiaľ okresný súd pri riešení predbežnej otázky zistí, že čiastkový útok (útoky) je súčasťou toho ktorého pokračovacieho trestného činu, o ktorom už koná alebo konal okresný súd príslušný podľa § 16 ods. 1 TP, musí takto podanú obžalobu predbežne prejednať [v prípade trestných činov, ohľadne ktorých je príslušný konať samosudca, postupuje podľa § 350 ods. 1, ods. 2 TP (teraz § 350 TP) podľa § 243 ods. 1 TP. a podľa § 244 ods. 1 písm. a) TP vysloviť svoju nepríslušnosť a postúpiť vec príslušnému súdu.

Rozhodnutie pri predbežnom prejednaní obžaloby (§ 244 TP)

R 26/1983:

Ak spoločne nadriadený súd odníme vec podľa § 25 odst.1 TP (*teraz § 23 ods. 1 TP*) miestne príslušnému súdu a prikáže ju inému súdu toho istého druhu a stupňa, nemôže súd, ktorému bola vec prikázaná, postúpiť vec podľa §188 ods. 1 písm. a) TP [*teraz § 244 ods. 1 písm. a) TP*] ďalšiemu súdu toho istého druhu a stupňa preto, že je na prejednanie veci miestne nepríslušný.

Rozhodnutie pri predbežnom prejednaní obžaloby (§ 244 TP)

R 26/1983:

Aj v prípade odňatia a prikázania veci podľa § 25 ods. 1 TP (*teraz § 23 ods. 1 TP*) platí analogicky ustanovenie § 189 TP (*teraz § 280 ods. 1 TP*), že postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému vec postúpil, prípadne prikázal nadriadený súd. Súd, ktorému bola vec prikázaná, nemôže skúmať, či súd, ktorému bola vec nadriadeným súdom odňatá, bol miestne príslušný.

Rozhodnutie pri predbežnom prejednaní obžaloby (§ 244 TP)

R 20/2004-II.:

Inštitút vrátenia veci prokurátorovi na došetrenie nemôže slúžiť na to, aby súd svojim rozhodnutím nútil prokurátora k zmene názoru, pokiaľ ide o právne posúdenie skutku uvedeného v obžalobe. Ak súd dospel k názoru, že výsledky prípravného konania odôvodňujú záver, že žalovaný skutok treba posúdiť podľa iného ustanovenia TZ, než ho posudzovala obžaloba a že v dôsledku tohto odchylného právneho posúdenia nie je daná vecná príslušnosť súdu, mal postupovať podľa § 188 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 244 ods. 1 písm. a) TP]

Predbežné prejednanie obžaloby (§ 244 TP)

R 13/1982:

Aplikácia § 172 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 215 ods. 1 písm. a) TP] predpokladá, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, čo je prísnejšia podmienka v porovnaní s podmienkou použitia § 226 písm. a) TP [teraz § 285 písm. a) TP], kde stačí, že nie je dokázané, že sa skutok stal.

Predbežné pojednanie obžaloby (§ 244 TP)

R 13/1982:

Ak o existencii skutku jestvuje pochybnosť vyplývajúca z toho, že vo vykonaných dôkazoch sú rozpory, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dôkazov, a zistenie, ktoré z odporujúcich so dôkazov sú pravdivé, závisí len od ich zhodnotenia, nemôže súd pri predbežnom pojednaní obžaloby zastaviť trestné stíhanie podľa § 188 ods. 1 písm. d) TP [teraz § 244 ods. 1 písm. c) TP] z dôvodu § 172 ods. 1 písm. a) TP [teraz § 215 ods. 1 písm. a) TP], ale musí vec pojednať na hlavnom pojednávaní.

Predbežné pojednanie obžaloby (§ 244 TP)

R 45/1976:

Dôvodom na vrátenie veci prokurátorovi na došetrenie podľa § 188 ods. 1 písm. f) TP [teraz § 244 ods. 1 písm. h) TP] je fakt, že obvinený nemal v prípravnom konaní obhajcu, hoci so zreteľom na sadzbu odňatia slobody ide o prípad nutnej obhajoby v zmysle § 36 ods. 3 TP [teraz § 37 ods. 1 písm. c) TP].

Nariadenie hlavného pojednávania (§ 247 TP)

R 18/1982:

Na výslovnú žiadosť obžalovaného [§ 198 odst. 1 veta druhá TP (*teraz § 247 ods. 1 veta druhá TP*)] možno vykonať hlavné pojednávanie aj vtedy, ak predvolanie na hlavné pojednávanie a prípadne aj odpis obžaloby (porov. § 196 odst. 3 TP) neboli obžalovanému doručené pred dňom hlavného pojednávania, ale až v deň hlavného pojednávania, najneskôr pred prednesením obžaloby.

Nariadenie hlavného pojednávania (§ 247 TP)

R 18/1982:

V takom prípade súd vykoná hlavné pojednávanie, ak vzhľadom na povahu veci, zoznámenie obžalovaného so spisom pri skončení prípravného konania – § 166, resp. § 169 písm. b) TP (*teraz § 208 TP*) – a s obžalobou možno odôvodnene predpokladať, že hlavné pojednávanie možno vykonať bez ujmy na uplatnení práva obvineného na osobnú obhajobu.

Nariadenie hlavného pojednávania (§ 247 TP)

R 19/1990:

Pokiaľ sa obvinený alebo svedok bez dostatočného ospravedlnenia neustanoví na súd, hoci bol riadne predvolaný, je v kompetencii predsedu senátu (samosudcu) podľa konkrétnych okolností prípadu rozhodnúť, aké opatrenie zvolí na zabezpečenie ich účasti v súdnom konaní [porov. § 198 ods. 3, § 233 ods. 1, 2, § 314b ods. 2 TP (teraz § 247 ods. 5, § 292, § 349 ods. 3 TP)]. Takýmto opatrením môže byť predvedenie [§ 90, 98 TP (teraz § 120, § 128 TP)] alebo uloženie poriadkovej pokuty [§ 66 ods. 1 TP (teraz § 70 ods. 1 TP)], prípadne predvedenie a súčasné uloženie poriadkovej pokuty.

Nariadenie hlavného pojednávania (§ 247 TP)

R 19/1990:

Platná zákonná úprava nevyžaduje, aby predvedeniu obvineného alebo svedka predchádzalo uloženie poriadkovej pokuty. Je však potrebné, aby predseda senátu (samosudca) požiadal podľa § 90 ods. 3 TP (teraz § 120 ods. 4 TP) príslušný orgán ZNB o predvedenie len v nevyhnutých prípadoch, keď z konkrétnych okolností, charakterizujúcich najmä osobný profil a spôsob života uvedených osôb, je zjavné, že uložením poriadkovej pokuty, prípadne iným opatrením, nemožno zabezpečiť ich účasť v súdnom konaní.

Nariadenie hlavného pojednávania (§ 247 TP)

Rč 24/2002:

*Obžalovaný musí byť súdom predvolán ke každému, tedy i k odročenému hlavnému líčení, pokud není přítomen při odročení hlavního líčení, při kterém je stanoven den, kdy bude další hlavní líčení konáno. To platí i tehdy, je-li hlavní líčení odročováno pouze za účelem vyhlášení rozhodnutí. Pokud se obžalovaný k hlavnímu líčení nedostaví, nelze z toho dovozovat, že se nehodlá účastnit hlavního líčení po jeho případném odročení. Není-li obžalovaný předvolán k hlavnímu líčení, či není-li přítomen při odročení hlavního líčení na určitý den, a hlavní líčení je přesto konáno v jeho nepřítomnosti, jde o podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. **

Nariadenie hlavného pojednávania (§ 247 TP)

Rč 1/2007:

Lhůtu pěti pracovních dnů k přípravě na hlavní líčení ve smyslu ustanovení § 198 odst. 1 tr. ř. je nutno zachovat i v případě, že se hlavní líčení koná po zrušení původního rozhodnutí odvolacím soudem a vrácení věci soudu prvního stupně. Uvedenou lhůtu pěti pracovních dnů podle uznávané soudní praxe není třeba dodržet v případě odročení hlavního líčení, avšak pouze za předpokladu, že se podstatně nezměnila procesní situace nebo že z jiných důvodů nepovažuje soud zachování lhůty za nezbytné. Po zrušení rozsudku krajským soudem je třeba bezpodmínečně při novém nařízení hlavního líčení uvedenou lhůtu dodržet. Rozhodnutím o odvolání totiž nastala nová procesní situace, která vyžaduje od předvolávaných, resp. vyrozumívaných osob náležitou přípravu.

Nariadenie hlavného pojednávania (§ 247 TP)

T 847:

Pětidenní lhůta k přípravě na hlavní líčení stanovená v § 198 odst. 1 TrŘ pro doručování předvolání, resp. vyrozumění o hlavním líčení, některým osobám se nevztahuje na jejich přípravu k odročenému hlavnímu líčení (219 odst. 1 TrŘ). S ohledem na zásadu vyplývající z ustanovení čl. 40 odst. 3 LPS, podle které má obviněný právo, aby mu byl poskytnut čas a možnost k přípravě obhajoby, však v případech, když to vyžaduje význam projednávaných otázek, bude namíste poskytnout obviněnému, popřípadě i jeho obhájci potřebnou lhůtu na jejich přípravu též k odročenému hlavnímu líčení.

Verejnost hlavného pojednávania (§ 249 TP)

TR 1/2015-ÚS:

Účast na soudním řízení je spojena s nutností nést určitý zásah do soukromí. Přítomnost veřejnosti, ať už osobní, či skrze ~~obrazový~~ či zvukový přenos nebo záznam, nelze zakázat (nepovolit), aniž by k tomu existoval relevantní důvod, neboť v takovém případě by se jednalo o svévoli. Je přitom na soudci, aby pečlivě zvážil, zda v konkrétním případě veřejný zájem na zajištění co nejširší veřejnosti řízení nemusí ustoupit některému jinému zájmu (např. ochrana soukromého života, spravedlivý proces, presumpce nevin, zájem na řádném, důstojném a nerušeném průběhu jednání). Ani případný politický či mediální tlak, jakkoliv je v demokratickém státě nepřijatelný, pak v obecné rovině nezakládá důvod zpochybňovat nezávislost a nestrannost konkrétního soudu

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

R 57/1972:

II. Podmínka, že v nepřítomnosti obžalovaného může se hlavní líčení provést, jen když má soud za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout i bez přítomnosti obžalovaného [§ 202 odst. 2 tr. ř. (teraz § 252 ods. 2 TP)], se netýká jen rozhodnutí o vině, nýbrž i rozhodnutí o trestu. Proto hlavní líčení nelze konat v nepřítomnosti obžalovaného, vyžaduje-li si náležité objasnění okolností významných pro rozhodnutí o trestu přítomnosti obžalovaného, i když by bylo možno o jeho vině spolehlivě rozhodnout i bez jeho přítomnosti.

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

R 52/1975:

Pod pojmem "řádně předvolána" v ustanovení § 202 odst. 2 písm. a) tr. ř. [teraz § 252 ods. 2 písm. a) TP] je nutno rozumět doručení předvolání do vlastních rukou obviněného podle § 63 odst. 1 písm. a) tr. ř. [teraz § 66 ods. 1 písm. a) TP]; takové doručení předvolání nemůže být nahrazeno prohlášením jiných osob, že obviněný byl jimi o konání hlavního líčení vyrozuměn.

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

R 4/1977:

V prípade nutnej obhajoby nelze konať hlavné líčenie v neprítomnosti obhájce, ktorý musí byť prítomen počas celého trvania hlavného líčenia.

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

R 53/2014-I.:

Ustanovenia § 252 ods. 4 TP a § 293 ods. 9 a ods. 10 TP sú vo vzťahu k ustanoveniu § 36 ods. 4 TP osobitným ustanovením (*lex specialis*).

II. V prípade povinnej obhajoby môže súd vykonať hlavné pojednávanie, len ak je obhájca (alebo náhradný obhájca – § 42 ods. 1 TP) prítomný. Ak nejde o prípad povinnej obhajoby a obžalovaný už má obhájcu, možno hlavné pojednávanie vykonať aj vtedy, ak s jeho vykonaním v neprítomnosti obhájcu obžalovaný súhlasí (§ 252 ods. 4 TP).

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

R 20/2016-I.: Práva zúčastniť sa hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia (§ 252 ods. 3 veta druhá, § 293 ods. 7 TP) sa nemožno právne účinne vzdať alebo takú účasť odmietnuť vopred, teda pred predvolaním alebo upovedomením obvineného o tomto úkone, určenom na konkrétny deň, miesto a čas (na rozdiel od poškodeného, ktorý tak môže urobiť podľa § 46 ods. 7 TP).

II. Ak sa obvinený po predvolaní alebo upovedomení o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí, vykonanom v súlade so zákonom, vzdal práva účasti alebo odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí generálne, vo vzťahu ku celému tomuto úkonu, vzťahuje sa taký prejav jeho vôle aj na odročené termíny hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia (ktoré je jedným, aj keď „prerušeným“ úkonom trestného konania).

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

Rč 1/1994:

Hlavní líčení v nepřítomnosti obviněného lze konat - mimo jiné - jen, nejsou-li žádné pochybnosti (§202 odst. 2 písm. a) tr. ř.) o doručení obžaloby obviněnému a jeho předvolání k hlavnímu líčení. Důvodem vzbuzujícím takovou pochybnost je např. skutečnost, že podpis obviněného na dokladu o doručení obžaloby a předvolání se typem písma zjevně liší od jeho podpisu na jiných dokladech založených ve spise.

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

Rč 16/1998:

Žádost obžalovaného, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti (202 odst. 4 tr. ř.), a jeho ~~souhlas s přečtením protokolu o výslechu svědka v hlavním líčení (§ odst. 1 tr. ř.)~~ musí učinit obžalovaný osobně, a nikoli prostřednictvím obhájce, neboť jde o úkony, jejichž povaha takový postup vylučuje. Pokud je neučiní ústně do protokolu, může tak učinit jiným způsobem stanoveným pro podání, tj. písemně, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem (§ 59 odst. 1 tr. ř.), vždy ovšem tak, aby nebylo pochyb, že jde o podání učiněné osobně obžalovaným. Zákon nepřipouští učinit tyto úkony telefonicky.

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 TP)

Rč 18/2000:

Samotná právní náročnost, skutková obtížnost, popř. závažnost trestného činu, pro který se vede trestní stíhání, předem nevylučují závěr, že ve smyslu ustanovení § 202 odst. 2 tr. ř. nebo ustanovení § 202 odst. 2, 4 tr. ř. lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout bez přítomnosti obžalovaného v hlavním líčení.

Výsluch obžalovaného (§ 258 TP)

R 2/2003-I.:

Materiálnym obsahom práva obvineného na obhajobu a jeho súčasťou je aj právo obhajovať sa prostredníctvom obhajcu, pričom na uplatnenie tohto práva mu musí byť poskytnutá reálna možnosť. Preto výsluch obvineného, ktorý nie je neodkladným alebo neopakovateľným úkonom [(§ 160 ods. 5 TPT. por. (teraz § 10 ods. 17, ods. 18 Tr. por.)] a ktorý je vykonávaný v čase, keď obvinený nemá obhajcu, hoci ide o prípad nutnej obhajoby, je dôkazom absolútne neúčinným a nemožno ho v trestnom konaní použiť. V takom prípade napraviť chybu takto vykonaného dôkazného prostriedku nemôže ani obvinený svojím vyhlásením, že súhlasí s výsluchom bez účasti obhajcu.

Výsluch obžalovaného (§ 258 TP)

R 2/2003-I.:

Ak je výsluch obvineného realizovaný za naznačenej situácie, nejde o dôkaz vykonaný spôsobom zodpovedajúcim TP [§ 89 ods. 2 TP (teraz § 119 ods. 2 TP)], preto zápisnicu o takom výsluchu obvineného nemožno na hlavnom pojednávaní prečítať postupom podľa § 207 ods. 2 TP (teraz § 258 ods. 4 TP) a v dôsledku toho ani hodnotiť z hľadiska obsahu [§ 2 ods. 6 TP (teraz § 2 ods. 12 TP)] a opierať o ňu skutkové závery.

Výsluch obžalovaného (§ 258 TP)

R 53/2009:

Výpoveď obžalovaného alebo svedka z prípravného konania sa stáva súčasťou jeho výpovede na hlavnom pojednávaní len ak v nich nie sú podstatné rozpory. Ak vzniknú takéto podstatné rozpory, môže súd tieto odstrániť, resp. ich hodnotiť len ak postupom podľa § 258 ods. 4 TP (u obžalovaného) a postupom podľa § 264 ods. 1 TP (u svedka) došlo k vykonaniu týchto dôkazov prečítaním výpovedí z prípravného konania na hlavnom pojednávaní. Súd takto môže postupovať aj bez návrhu strán.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 45/1978:

Osoba, ktorá bola pôvodne spoluobvinená a u ktorej toto procesné postavenie zaniklo vylúčením veci zo spoločného konania [§ 23 odst. 1 TP (*teraz* § 21 ods. 1 TP)], prípadne skončením trestného stíhania v dôsledku jeho zastavenia alebo v dôsledku právoplatného rozsudku, sa vo veci proti bývalému spoluobvinenému vypočuje ako svedok.

Ak sa ešte vedie spoločné trestné stíhanie, nemôže byť spoluobvinený vypočutý o trestnej činnosti iného spoluobvineného ako svedok, a to ani vtedy, keď vypovedá o trestnom čine, pre ktorý sám nie je trestne stíhaný. V takejto situácii môže vypovedať len vo forme výpovede obvineného.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 11/1995: I.

Otázku, či by svedok ujmu spočívajúcu v nebezpečenstve trestného stíhania, ktorú by svojou výpoveďou mohol spôsobiť obvinenému, s ktorým je v pomere rodinnom alebo rodinnému obdobnom (nie však súrodeneckom, manželskom, druhovskom, osvojeneckom alebo v priamom pokolení príbuzenskom), pociťoval právom ako ujmu vlastnú v zmysle § 100 ods. 2 TP (teraz § 130 ods. 2 TP), treba posudzovať nielen z hľadiska momentálnych vzťahov k obvinenému, ale tiež so zreteľom na ďalšie v konkrétnom prípade reálne existujúce a po dlhší čas trvajúce citové a rodinné, resp. rodinným vzťahom obdobné a pre rodinný život svedka dôležité väzby a vzťahy, ktoré vo svojom súhrne majú podstatný význam pre posúdenie uvedenej otázky.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 12/1995:

I. Švagrovstvo, t. j. pomer medzi jedným manželom a príbuzným druhého manžela, možno považovať za obdobný pomer ako rodinný v zmysle § 100 ods. 2 TP (teraz § 130 ods. 2 TP). Poškodený v švagrovskom pomere k obvinenému má právo odoprieť vypovedať ako svedok za predpokladu, že by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania obvineného, resp. by mu priťažil alebo ho usvedčil, čo by právom pociťoval ako vlastnú ujmu. Pokiaľ sú uvedené podmienky splnené, vyžaduje sa k trestnému stíhaniu obvineného súhlas poškodeného v zmysle § 163a ods. 1 TP (teraz § 211 ods. 1 TP).

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 12/1995:

II. Uvedené oprávnenia možno uplatniť len vtedy, ak takýto pomer medzi obvineným a poškodeným existuje v čase výsluchu poškodeného ako svedka, resp. začatia trestného stíhania obvineného, prípadne vznikne v jeho priebehu.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 78/2002-II.:

Zápisnica o výsluchu svedka, ktorý bol vykonaný v prípravnom konaní bez toho, aby bol o tomto úkone upovedomený obhajca obvineného, ktorý včas oznámil vyšetrovateľovi, že sa chce tohto výsluchu zúčastniť, je na hlavnom pojednávaní procesne nepoužiteľná, lebo takýmto postupom boli porušené práva obvineného na obhajobu v zmysle § 165 ods. 2 TP (*teraz § 213 ods. 3 TP*), a preto nemôže byť na hlavnom pojednávaní ani prečítaná na základe § 211 ods. 2 písm. a) TP [*§ 263 ods. 3 písm. a) TP*].

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 2/2003-II: Ak je aktuálne poučiť svedka podľa § 100 ods. 2 TP (*teraz § 130 ods. 2 TP*), svedok sa musí výslovne vyjadriť, či toto právo využíva alebo nie. Obsah vyjadrenia svedka musí byť uvedený v zápisnici o jeho výsluchu. Len vtedy možno takýto dôkazný prostriedok považovať za vykonaný zákonným spôsobom. Ak nebol taký svedok poučený o tomto práve alebo sa výslovne nevyjadril, či spomenuté právo využíva alebo nie, ide o podstatnú chybu konania, v dôsledku čoho takúto výpoveď nemožno na hlavnom pojednávaní prečítať na základe ustanovenia § 211 ods. 2 písm. a) TP [*§ 263 ods. 3 písm. a) TP*]. Uvedenú chybu možno odstrániť iba opätovným vykonaním úkonu zákonným spôsobom.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 60/2003-I.:

Ak bol svedok, ktorý bol skôr spoluobvinený, zúčastnený na trestnom čine obvineného, proti ktorému vypovedá, má vždy právo odmietnuť výpoveď podľa § 100 ods. 2 TP (*teraz § 130 ods. 2 TP*) a to aj vtedy, keď sa trestné stíhanie proti nemu už právoplatne skončilo. Ak svedok využije toto svoje právo, jeho skoršiu výpoveď nemožno so zreteľom na dikciu § 211 ods. 2 písm. b) TP [*teraz § 263 ods. 3 písm. c) TP*].

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 81/2003-I.:

Je porušením práva obvineného na obhajobu, ak jeho obhajca nebol riadne upovedomený o výsluchu svedka, hoci o ňom mal byť upovedomený a tento úkon bol vykonaný v jeho neprítomnosti.

II. Predpokladom aplikácie ustanovenia § 211 ods. 3 TP (*teraz § 263 ods. 4 TP*) je, že výsluch svedka, výpoveď ktorého sa má na hlavnom pojednávaní prečítať podľa tohto ustanovenia, bol vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam TP, svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva a obhajca mal možnosť sa na tomto úkone zúčastniť.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 81/2003-I.:

III. Ak výsluch svedka nebol vykonaný v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, tento nedostatok nemožno napraviť tým, že pri ďalšom výsluchu tohto svedka, ktorý sa už realizuje v súlade so zákonom, svedok sa iba odvolá na svoju skoršiu, procesne chybnú výpoveď, lebo táto ani na hlavnom pojednávaní nemôže poslúžiť ako dôkaz [§ 89 ods. 2 TP (*teraz § 119 ods. 2 TP*)].

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 14/2011:

Výsluch obvineného bude spravidla neodkladným úkonom [§ 160 ods. 5 TP účinného do 1. januára 2016 (*teraz § 10 ods. 17 TP*)] vo vzťahu k ďalším neskôr spoluobvineným osobám, ktorým dovtedy nemohol byť vznesené obvinenie pre objektívne prekážky (neboli známi, boli na úteku a pod.) za podmienky, že pri takom výsluchu obvinený vypovedal o spoločnej trestnej činnosti spáchanej s ďalšími neskôršie spoluobvinenými alebo bola daná iná bezprostredná súvislosť trestnej činnosti takýchto neskorších spoluobvinených s trestnou činnosťou obvineného, ktorý je vypočúvaný v rámci neodkladného úkonu.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 9/2012-I.:

Základnou zložkou spravodlivého procesu je právo na obhajobu a v rámci nej možnosť aspoň raz kontradiktórnym spôsobom vypočuť svedka, výpoveď ktorého má podstatný význam pre rozhodnutie. Z princípu kontradiktórnosti však existujú výnimky a jeho dodržiavanie nie je absolútne. Také výnimky v prípade svedkov predstavujú situácie upravené v § 263 ods. 3 písm. a), písm. b) TP.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 14/2012-I.:

Svedok, ktorý bol skôr obvinený, resp. je obvinený z účasti na trestnom čine obvineného, vo veci ktorého vypovedá, má vždy právo odmietnuť výpoveď podľa § 130 ods. 2 TP, a to aj vtedy, ak sa trestné stíhanie proti nemu vedie alebo viedlo samostatne. Ak svedok toto svoje právo využije jeho skoršiu výpoveď nemožno pre dikciu § 263 ods. 3 písm. c) TP prečítať na hlavnom pojednávaní.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 14/2012-I.:

Predchádzajúcu výpoveď takéhoto svedka, na hlavnom pojednávaní, je však možné prečítať na hlavnom pojednávaní len podľa § 263 ods. 4 TP za podmienky, že svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva a ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam TP.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 14/2012:

II. Právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo osobám uvedeným v § 130 ods. 2 veta prvá TP je dôsledkom ústavnej ochrany a táto má prednosť pred dosiahnutím účelu trestného stíhania (§ 1 TP), a to aj vtedy, ak by v dôsledku jej uplatnenia dokazovanie v konkrétnej veci trpelo dôkaznou núdzou.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 14/2012:

III. V zmysle § 263 ods. 4 TP výslovné vyhlásenie svedka po poučení či svoje právo odoprieť vypovedať podľa § 130 ods. 2 TP využíva alebo nevyužíva, musí byť vyjadrené takým spôsobom, aby neboli pochybnosti o jeho prejavenej vôli odoprieť výpoveď alebo vypovedať. Svedka nemožno nútiť, aby k tomu použil priamo formuláciu uvedenú v zákone.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 50/2013-I.:

Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia vznikajú povinnosti policajta im zodpovedajúce práva obvineného (§ 34 Tr. por.), prípadne aj jeho obhajcu, uvedené v § 213 Tr. por. Keďže sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia nemá odkladný účinok (§ 184 ods. 2, § 185 ods. 2, § 206 Tr. por.), obvinený vstupuje do tejto procesnej pozície aj pred oznámením uvedeného obvinenia. Z toho tiež vyplýva, že pri prvom kontakte s obvineným je policajt povinný ho poučiť a tiež zistiť, či si obvinený nevolí obhajcu aj v prípade, keď jeho obhajoba nie je povinná.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 50/2013-I.:

Ak si obvinený v takom prípade zvolí obhajcu alebo požiadá o jeho ustanovenie a zvolený alebo ustanovený obhajca požiadá podľa § 213 ods. 3 TP o účasť na úkonoch v prípravnom konaní, je nutné vykonať úkony, ktorých sa žiadosť týka, za prítomnosti obhajcu okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyzoznenie obhajcu nemožno zabezpečiť. V prípade zvolenia obhajcu alebo žiadosti o jeho ustanovenie v prípravnom konaní neskôr, potup uvedený v predchádzajúcej vete sa použije od okamihu doručenia splnomocnenia alebo žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 TP konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 50/2013:

II. Ak nejde o prípad povinnej obhajoby a obvinený po zákonom poučení nereflektuje na možnosť zvoliť si obhajcu alebo požiadať o ustanovenie, pominie potreba reparácie porušenia práva na obhajobu opätovným výsluchom svedka, ktorý bol vypočutý po vznesení obvinenia (§ 34 ods. 1 veta piata TP). Takú výpoveď svedka, ktorý odoprel vypovedať, možno na hlavnom pojednávaní prečítať podľa § 263 ods. 4 TP.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 50/2013:

III. Povinná obhajoba z dôvodu väzobného stíhania obvineného [§ 37 ods. 1 písm. a) TP] vzniká až vykonateľnosťou rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie alebo súdu o vzatí do väzby (§ 83 ods. 1, ods. 3, § 184 ods. 2 TP), nepôsobí spätne a nemá preto vplyv na zákonnosť predchádzajúcich úkonov.

IV. Dôvodný predpoklad, že svedka nebude možné vypočuť v konaní pred súdom (§ 213 ods. 1 TP, resp. na hlavnom pojednávaní [§ 263 ods. 1 písm. a) TP] sa týka okolnosti osobnej účasti svedka na výsluchu, nie možného využitia práva odoprieť vypovedať podľa § 130 TP.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 58/2018

Policajt je povinný v rámci postupu podľa § 213 ods. 3 TP oznámiť obhajcovi len druh úkonu, teda v prípade výsluchu svedka len okolnosť, že pôjde o taký výsluch, a nie aj meno svedka. Výsledok úkonu (zápisnica o výsluchu svedka) potom môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom (§ 213 ods. 2 veta prvá TP), resp. pri ďalšom postupe už v predsúdnom konaní, ale len spôsobom, ktorý predpokladajú ustanovenia TP (teda na hlavnom pojednávaní sa primárne predpokladá osobný výsluch svedka, okrem zákonom ustanovených výnimiek). Rovnako je obhajca oprávnený ešte v prípravnom konaní žiadať o opakovanie výsluchu svedka, a to najneskôr pri preštudovaní spisu, postupom podľa § 208 TP.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 58/2018

Oznámenie mena svedka obhajcovi vopred by mohlo zmať právo svedka žiadať o utajenie svojej totožnosti podľa § 136 ods. 2 TP (na čo nadväzuje postup podľa ods. 2 až 5 tohto ustanovenia a podľa § 137 TP), v prípade, ak je taký postup vecne odôvodnený. Oznámenie mena svedka obhajcovi vopred, a to ani v naposledy uvedenom prípade, však neznamená procesnú nepoužiteľnosť výsledku úkonu v ďalšom konaní.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 97/2018-I.:

Úprava možnosti čítania zápisnice o skoršom výsluchu či už obžalovaného (§ 258 ods. 4 TP) alebo svedka (§ 264 ods. 1 TP) na hlavnom pojednávaní rešpektuje princíp nezameniteľnosti aktuálneho procesného postavenia vypočúvanej osoby (ktoré sa mohlo v predchádzajúcom priebehu konania zmeniť). Preto nie je možné čítať na odstraňovanie rozporov vo výpovedi obžalovaného jeho skoršiu výpoveď ako svedka, a naopak

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 97/2018-I.:

Pravidlo uvedené v predchádzajúcej vete nie je možné obísť čítaním zápisnice o skoršom výsluchu osoby v odlišnom než aktuálnom procesnom postavení (v predchádzajúcom priebehu konania) ako listinného dôkazu podľa § 269 TP.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 97/2018-I.:

Princíp nezameniteľnosti procesného postavenia platí aj pre náhradu výpovede na hlavnom pojednávaní; za „spoluobžalovaného“ uvedeného v návetei § 263 ods. 3 TP sa považuje osoba v takom pôvodnom procesnom postavení, ktorá už v čase konania hlavného pojednávania spoluobžalovaným nie je (konanie proti nej bolo skončené, bola vylúčená zo spoločného konania - inak by sa použilo ustanovenie § 258 ods. 4 TP) a túto osobu nie je možné (z faktických, nie právnych dôvodov) vypočítať ako svedka.

Čítanie zápisnice o výpovedi svedka (§ 263, § 264 TP)

R 87/2014:

Ak svedok pri výsluchu na hlavnom pojednávaní uvedie, že si už presne nepamätá okolnosti, o ktorých má vypovedať, je potrebné ho vyzvať, aby napriek tomu najprv uviedol súvislý popis dotknutých skutočností (§ 261 ods. 3, § 132 ods. 1 TP). Až potom môže byť na vysvetlenie rozporov oproti skoršej výpovedi svedka použitý postup predložením zápisnice o tejto výpovedi podľa § 264 TP.

Dodržanie takého postupu musí zabezpečiť predseda senátu (§ 253 ods. 1 TP) aj v prípade, že výsluch svedka vykonáva strana (§ 261 ods. 3 TP).

Ďakujem za pozornosť.